

17 Oktyabr Füzuli Şəhəri Günüdür

Məlum olduğu kimi, Prezident İlham Əliyevin 31 iyul 2023-cü il tarixli sərəncamı ilə 17 Oktyabr – Füzuli Şəhəri Günü elan edilmişdir. Düz 3 il əvvəl məhz bu gün Füzuli şəhəri düşmən əsarətindən azad edilmişdir. Bu əlamətdar hadisə təkcə dahi şairin adını daşıyan rayonun sakinlərində deyil, ölkəmizin hər bir vətəndaşının qəlbində böyük ruh yüksəkliyi və coşqu yaratmışdır.

Üç il əvvəl işğalçı Ermənistanın təxribatlarına cavab olaraq, Prezident, müzəffər Ali Baş Komandan İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə 2020-ci il 27 sentyabr tarixində Vətən müharibəsi başlanmışdır. Bu gün qürur hissilə deyə bilərik ki, döyüşlərin ilk günündən igid əsgər və zabitlərimiz doğma torpaqlarımızın azadlığı uğrunda böyük şücaətlər və qəhrəmanlıqlar göstərmişdir.

Füzuli rayonunun azad edilməsi uğrunda savaşa Azərbaycan Ordusunun ikinci Qarabağ müharibəsində cənub-şərq

ildə rayon təşkil olunmuş və Qaryagin adlandırılmışdır. 1959-cu ilin aprelində dahi şair Məhəmməd Füzulinin anadan olmasının 400 illiyi şərəfinə rayonun adı dəyişdirilərək Füzuli adlandırılmışdır.

İşğaldan öncə Füzuli rayonu tarixi-dini abidələrlə, xüsusən də türbələrlə zəngin bir ərazi olmuşdur. Bu abidələr sırasına rayonun Babı kəndində yerləşən səkkiz-guşəli Şeyx Babi Yaqub (XIII əsr) türbəsinə, Aşağı Veysəlli kəndində XIV əsrə aid Mirəli türbəsinə, Əhmədilər kəndində orta əsr qəbiristanlığının ərazisində sən-

Zəfərin Füzuli zirvəsi

istiqlamətində apardığı ən əhəmiyyətli döyüşlərdən biri kimi tarixə düşmüşdür. Hərbi ekspertlər bildirirlər ki, döyüşlərin ilk saatlarından Füzulinin təmas xəttində yerləşən bir neçə müdafiə xəttinin yarılması ordumuza strateji üstünlüklər vermişdir.

Bununla belə bir həqiqəti söyləmək lazımdır ki, Füzuli uğrunda savaşa Vətən müharibəsi zamanı ən ağır döyüşlərdən olmuşdur. Belə ki, bu ərazidə 30 il ərzində düşmən cəbhənin təmas xəttində möhkəm istehkamlar qurmuşdu. Bir çoxları Füzulini işğaldan azad etmək üçün həftələrlə, bəlkə də aylarla vaxt lazım olacağını düşünürdü.

Azərbaycan əsgəri Vətən torpaqları naminə bütün maneələri ildırım sürətilə

duqə formalı qəbirdaşının üzərindəki türbəni, XIX əsrin Cəlil türbəsinə aid etmək olar. Düşmən rayonun tarixi-mədəniyyət abidələrinin bir qismini vandalcasına dağıtmışdır.

Deyirlər ki, haqq nazilər, üzülməz. Azərbaycan xalqı, təbii ki, heç vaxt doğma Qarabağın işğalı ilə barışa bilməzdi. Bu mənəvi-psixoloji məqam ağır döyüşlərdə də özünü göstərdi. Füzuli uğrunda döyüşlərdə Milli Ordumuzun şücaəti qarşısında düşmən son mərhələdə öz silahlarını yerə qoyub qaçmışdır. Bu gün bütün dünya etiraf edir ki, Azərbaycan Ordusu hazırda yüksək döyüş qabiliyyətinə və texniki təminatla malikdir.

2020-ci il noyabrın 26-da "Füzulinin azad olunmasına görə" medalı təsis edil-

keçməyə qadir olduğunu bir daha sübut etdi. Dünya şokda idi. Yeri gəlmişkən, ordumuz Şuşada da düşməne və bütün dünyaya belə bir şoku yenidən yaşadacaqdı...

Bəli, Azərbaycan Ordusu bu istiqamətdə yüksək peşəkarlıq və döyüş əzmi nümayiş etdirərək, 2020-ci il oktyabrın 17-də Füzuli şəhəri daxil olmaqla, rayonun Qoçəhmədli, Çimən, Cavarlı, Pirəhmədli, Musabəyli, İşıqlı, Dədəli kəndlərini işğaldan azad etdi. Bir daha vurğulamaq istəyirik: Bu tarixi qələbə 44 günlük şanlı savaşa gedisatında həlledici mərhələlərdən biri idi!

Xatırladaq ki, Füzuli şəhəri və rayonun böyük hissəsi 23 avqust 1993-cü il tarixində erməni silahlı qüvvələri tərəfindən işğal olunmuşdur. Ermənistanın silahlı qüvvələri ilə mübarizədə 663 nəfər şəhid olmuş, 181 nəfər əsir və itkin düşmüşdür.

5 yanvar 1994-cü ildə Azərbaycan Respublikası Silahlı Qüvvələrinin hücumu nəticəsində Füzuli rayonun 22 yaşayış məntəqəsi işğaldan azad olunmuşdur. Füzuli rayonunda işğaldan əvvəl 2 şəhər, 16 qəsəbə, 82 kənd və başqa yaşayış məntəqələri mövcud olmuşdur.

Hazırda rayonun əhalisi təxminən 144 min nəfərdir. Məlumat üçün bildirək ki, Füzuli rayonu bəzəkəti Quru torpaqları, Füzuli kəndi. Ərazidəki Ərəçay, Qəndələnçay, Çərəkən çayları Araz hövzəsinin çaylarıdır. Burada aqrar sahənin intensiv inkişafı üçün əlverişli şərait mövcuddur.

Hörmətli oxucular! Sizin üçün bu faktın da maraqlı olduğunu düşünürük. Belə ki, Füzuli şəhərinin bünövrəsi hələ 1827-ci ildə qoyulmuşdur. Qarabulaq adlanan yaşayış məskəninin əsasında 1930-cu

mişdir. Prezident İlham Əliyevin sərəncamı ilə Füzuli rayonunun işğaldan azad edilməsi uğrunda aparılmış döyüş əməliyyatlarında iştirak edərək şəxsi igidlik və şücaət nümayiş etdirmiş Azərbaycan Respublikası Silahlı Qüvvələrinin 25 min 301 hərbi qulluqçusu "Füzulinin azad olunmasına görə" medalı ilə təltif olunmuşdur.

Bu gün Füzuli rayonu və onun yaşayış məntəqələri yenidən qurulur. Prezident İlham Əliyevin sərəncamı ilə təsdiq edilmiş, 2022-2026-cı illəri əhatə edən "Azərbaycan Respublikasının işğaldan azad edilmiş ərazilərində Böyük Qayıdışa dair I Dövlət Proqramı" böyük uğurla həyata keçirilir.

Cəmi 9 ayda Füzuli Beynəlxalq Hava Limanı inşa edilərək istifadəyə verilmişdir. Bu mühüm obyektin açılışı mərasimində Azərbaycan və Türkiyə prezidentləri İlham Əliyev və Rəcəb Tayyib Ərdoğan iştirak etmişlər.

Son vaxtlar rayonun ərazisində çox sayda bağça, məktəb, xəstəxana tikilmiş, bir-birindən rahat yollar, yaraşıqlı parklar salınmış, yaşayış kompleksləri ucaldılmışdır. Bu istiqamətdə layihələrin icrası davam etdirilir. Füzuli rayonu sakinlərinin bir qismi artıq doğma yurd yerlərinə qayıtmışdır.

Yeri gəlmişkən, Prezident İlham Əliyev oktyabrın 16-da Füzuli rayonuna səfər etmiş, burada bir sıra yeni sosial və infrastruktur layihələrinin təməlini qoymuşdur. Bəli, lütfəniz Qarabağın yeni növrəyi başlamışdır.

Məsaim ABDULLAYEV

XQ